

KLAGANDE

████████████████████ ████████████████████
Ombud: Jurist Eva Roos
Er jurist
Box 292
116 74 Stockholm

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Sundsvall
851 93 Sundsvall

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Umeås dom den 29 januari 2016 i mål nr 774-15, se bilaga A

SAKEN

Assistansersättning

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

██████████ yrkar att assistansersättning ska beviljas för november månad 2014.

Han anför till stöd för överklagandet bl.a. följande. Att räkning och tidredovisning för november 2014 kom in för sent är en engångsföreteelse. Han fick assistans som vanligt i november månad, men bytte assistansanordnare den 1 december 2014 och trodde inte att han behövde ha någon kontakt med den tidigare anordnaren. Samma dag fick han en ny lägenhet, men det tog större delen av januari 2015 innan flytten var färdig. Samtidigt skolade han in och lärde upp några nya assistenter. I mitten på december blev han inlagd på sjukhus i över en vecka. Det var under denna tid en väldig oordning och han var väldigt trött.

Hans tidigare assistansanordnare hade svårt att komma i kontakt med honom efter att han bytt assistansanordnare. Han besvarade inte brev, telefonsamtal och sms från dem. Vid tre tillfällen sände den tidigare anordnaren räkningen för november 2014 för att han skulle signera den. Alla efterfrågade handlingar har nu kommit in till Försäkringskassan varför inget hinder föreligger för utbetalning av assistansersättningen.

Av Kammarrätten i Stockholms dom den 10 juni 2016 i mål nr 7931-15 framgår att det inte är korrekt av Försäkringskassan att inte betala ut assistansersättning med hänvisning till för sent inlämnad rapport. Om assistans har utförts ska ersättning utbetalas. Domen avser visserligen återkrav men kan vara vägledande i hans ärende.

Försäkringskassan anser att överklagandet ska avslås.

Till stöd för sin inställning anför Försäkringskassan bl.a. följande. Av utredningen i målet framgår att orsaken till att handlingarna inte kommit in

till Försäkringskassan varit att [REDACTED] själv valde att avsäga sig kontakt med den tidigare anordnaren och att han trots påminnelser inte ville skriva under handlingarna. Det har alltså inte varit fråga om något förbiseende och förhållandena utgör inte heller i övrigt särskilda skäl att ändå lämna assistansersättning till [REDACTED] för november 2014.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

I förvaltningsrättens dom redogörs för relevanta föreskrifter och allmänna råd. Därutöver är följande bestämmelser i socialförsäkringsbalken (SFB) tillämpliga i målet.

Enligt 51 kap. 15 § SFB får utbetalningen av assistansersättning för en viss månad grundas på ett beräknat antal assistanstimmar för den månaden. Avräkning för större avvikelser ska då göras senast andra månaden efter den då den preliminära utbetalningen skett. Slutavräkning ska göras senast två månader efter utgången av varje tidsperiod för vilken assistansersättning beviljats.

Enligt 51 kap. 20 § SFB ska den försäkrade eller den som för den försäkrades räkning tagit emot assistansersättning utan uppmaning betala tillbaka sådan ersättning som inte har använts för köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter. Återbetalning ska göras senast i samband med slutavräkningen enligt 15 §. Om återbetalning inte görs får Försäkringskassan besluta om återbetalning enligt bestämmelserna i 108 kap.

I 108 kap. 22 § SFB stadgas att Försäkringskassan, i den utsträckning det är skäligt, får göra avdrag på ersättning enligt SFB om den ersättningsberättigade enligt beslut av Försäkringskassan är återbetalningsskyldig för en ersättning som lämnats på grund av SFB eller någon annan författning. Avdrag får även göras för upplupen ränta och

avgifter. Avdrag får dock endast göras på ersättning som administreras av samma myndighet som fattat beslutet om återkrav.

Assistansersättning lämnas endast under förutsättning att den används för köp av personlig assistans eller för kostnader för personliga assistenter (se 51 kap. 4 § SFB). En försäkrad som har köpt personlig assistans ska redovisa till Försäkringskassan att assistansersättningen använts för sådant köp (se 11 a § förordningen [1993:1091] om assistansersättning). För att det ska röra sig om ett köp av personlig assistans eller kostnader för personliga assistenter i lagens mening krävs därför att den utförda assistansen redovisas enligt Försäkringskassans föreskrifter.

Av 10 § RFFS 1993:24 följer att utbetalning av ersättning, efter det att slutavräkning skett, endast får ske om det finns särskilda skäl.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Det är ostridigt i målet att tidredovisning och räkning, för utförd personlig assistans åt [REDACTED] under november månad 2014, inte kom in till Försäkringskassan förrän den 4 mars 2015 samt att dessa skulle ha inkommit till Försäkringskassan senast den 5 januari 2015.

Eftersom redovisning inte skett i enlighet med Försäkringskassans föreskrifter är frågan om särskilda skäl föreligger för att ändå betala ut ersättning till [REDACTED] för assistans utförd i november 2014.

Det framgår av tillämplig lag, föreskrifter och allmänna råd att det är fråga om ett gemensamt ansvar för assistansanordnaren och brukaren, i detta fall [REDACTED] att korrekt och i rätt tid redovisa bl.a. antalet assistanstimmar som utförts under varje månad.

Trots påminnelser från Försäkringskassan till assistansanordnaren har tidredovisning och räkning för november 2014 kommit in till Försäkringskassan först efter det att slutavräkning skett.

Vad [REDACTED] anfört om orsaken till förseningen medför enligt kammarrättens mening inte att avsaknaden av redovisningen kan anses vara en följd av ett enstaka förbiseende. Det har inte heller i övrigt framkommit särskilda skäl som kan motivera att assistansersättning för november månad 2014 ska utgå. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 4).

Mats Törnered
kammarrättslagman
ordförande

Åsa Ärlebrant
kammarrättsråd

Gunnel Wadsten
kammarrättsråd
referent

Else Ammor
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

DOM
2016-01-29
Meddelad i
Umeå

Mål nr
774-15

KLAGANDE

[REDACTED]

Ombud: Eva Roos
Er jurist
Porfyrvägen 11
907 42 Umeå

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Sundsvall
851 93 Sundsvall

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 22 april 2015, dnr 14172-2015

SAKEN

Assistansersättning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 56193

Postadress
Box 193
901 05 Umeå

Besöksadress
Nygatan 45
(Tingshuset)

Telefon
090-17 74 00
E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se

Telefax
090-13 75 88

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Försäkringskassan beslutade att [REDACTED] inte har rätt till assistansersättning för november 2014 eftersom ingen räkning och inte heller tidsredovisningar kommit in till Försäkringskassan inom begärd tid.

[REDACTED] överklagar Försäkringskassans beslut och yrkar bli beviljad assistansersättning. Han anför bl.a. följande. Alla de efterfrågade handlingarna har nu kommit in till Försäkringskassan. Hinder för utbetalning föreligger därför inte. Han hade bytt assistansanordnare, och till följd av bytet har handlingarna blivit försenade. Hans förra anordnare har haft svårigheter att komma i kontakt med honom till följd av bytet, och den förra anordnaren har gjort vad som rimligen kan begäras för att räkningen ska komma försäkringskassan till del. Anledningen till det sena uppgiftslämnandet har legat utanför anordnarens kontroll.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER M.M.

Assistansersättning får inte lämnas för längre tid tillbaka än en månad före den månad när ansökan gjorts eller det kommit in en anmälan från kommunen om att det kan antas att den enskilde har rätt till assistansersättning. Assistansersättning som avser assistans som utförs innan beslut har fattats i ett ärende lämnas endast om den enskilde månadsvis under handläggningstiden redovisar till Försäkringskassan att assistansen utförs i enlighet med kraven och förutsättningarna i denna balk (51 kap. 7 § socialförsäkringsbalken, SFB).

Närmare bestämmelser om utbetalnings- och avräkningsförfarandet m.m. finns i Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1993:24) om assistansersättning. Av 13 § tredje stycket i föreskrifterna framgår att den som beviljats assistansersättning ska för varje månad redovisa uppgifter om antalet utförda assistanstimmar på blankett enligt fastställt formulär och att assistenten ska bestyrka de uppgifter som lämnas. Enligt fjärde stycket ska efter

utgången av varje månad en sammanställning av uppgifterna redovisas till Försäkringskassan.

Av 15 § i samma föreskrift anges att tidsredovisning och räkning enligt 13 § ska komma in till Försäkringskassan kontinuerligt senast den femte i andra månaden efter redovisningsmånaden. I 10 § framgår att sedan sluträkning skett för en viss tidsperiod får utbetalning av assistansersättning för den perioden ske endast om särskilda skäl föreligger. Som allmänt råd till denna bestämmelse har Riksförsäkringsverket angett att med särskilda skäl bör avses löne- och lönebikostnader som hör till en tidsperiod för vilken slutavräkning skett men som förfaller till betalning under en senare tidsperiod. Med särskilda skäl bör också avses enstaka förbiseende vid uppgiftslämnande eller liknande omständigheter (RAR 2002:6).

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

██████████ räkningar och tidrapporter för utförd personlig assistans avseende november 2014 kom inte in till Försäkringskassan förrän den 4 mars 2015. Eftersom redovisning inte har skett senast den femte i andra månaden kan utbetalning av assistansersättning för utförd assistans inte ske för november 2014 såvida det inte föreligger särskilda skäl. ██████████ kom trots påminnelse inte in med redovisningen i tid. Som skäl för att assistansersättning ändå ska beviljas uppges att han bytt anordnare, men det framgår också att räkningen till slut kunde bli signerad på ett tämligen enkelt sätt nämligen genom kontakt med de nya assistanssamordnarna. Förvaltningsrätten anser därför inte att avsaknaden av redovisning varit följd av något sådant enstaka förbiseende som skulle kunna motivera att assistansersättning betalas ut efter det att slutavräkning skett. Det har inte heller framkommit andra skäl som kan motivera att assistansersättning ska betalas ut med utgångspunkt i de redovisningar som kommit in för sent. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3104/1C)

Karin Granholm

I avgörandet, som är enhälligt, har rådmannen Karin Granholm samt nämndemännen Henry Andersson, Sture Eriksson och Roland Larsson deltagit.

Målen har föredragits av Jessica Fredriksson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om

de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av beslutet t.ex. den 31 juli måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom två månader* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.